

Numele: _____

Prenumele: _____

Clasa: _____

EVALUAREA ÎNIȚIALĂ PENTRU ELEVII CLASEI a VIII-a
Limba și literatura română
Anul școlar 2025-2026

Varianta nr. 4

Toate subiectele sunt obligatorii.
Se acordă 10 puncte din oficiu.
Timpu de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I
(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Azi a venit din nou la librărie bărbatul necunoscut, cel slab și înalt. Era un pic după prânz. S-a oprit la intrare, lângă rafturile cu cărți. A salutat de acolo. S-a uitat din nou la cotoare, de parcă ar fi căutat ceva anume. S-a oprit pe la jumătate, s-a întors cu fața spre mine și m-a întrebat dacă am primit *Cartea de nisip* de Borges. Am primit-o ieri, nu a întrebat nimeni de ea. Am ieșit de după teighea și i-am tras volumul din raft. S-a bucurat ca un băiețel. Cu gesturi febrile, a scos banii direct din buzunar, așa cum fac de obicei tot copiii. I-au căzut pe jos niște monede. Le-a adunat continuând să vorbească: „Am căutat-o și ieri, dar n-am văzut-o. Era tot aici?”. „Era tot aici.”, am spus aproape deodată cu el, în timp ce reveneam la locul meu, ca să-i dau bonul și restul. „*Correspondența* lui Joyce ați primit-o cumva?”, a întrebat înainte să plece. Nu, n-am primit-o. Mi-a spus sec că urmează și a plecat. Nu-mi dau seama de unde poate ști un om ce cărți avem noi să primim aici. Dar întâlnirea m-a amuzat: e prima oară când aud pe cineva spunând ce carte urmează să se bage la magazin, nu ce carne!

Imediat după el, a apărut Mutulică, piticul care spune bancuri. Mi l-a zis iarăși pe ăla cu supa: „Doamna, auzi, cică la ușa unui apartament sună un copil. – Tanti, ai făcut supă? – Da, pușor, vrei să guști și tu? – Nu, mulțumesc. – Atunci de ce ai venit? – Te roagă mama să ne împrumuți și nouă osul!”. Mutulică rareori cumpără ceva. Se plimbă prin librărie, se uită la jucării, la rechizite, pufăie și fornăie, se trage de bretele, apoi te întreabă dacă vrei să-ți spună un banc. Și, dacă vrei, el e fericit.

Mi s-a întâmplat ceva incredibil. În pauza de masă, am prins în ușa biletul cu „Revin imediat” – îl aveam scris de vreo săptămână pe dosul unui dosar albastru, însă

n-am îndrăznit să încui magazinul și să plec, deși mi se permite să fac asta o jumătate de oră, la prânz – și mi-am dus ceasul la reparat.

Prima oară, nici n-am apucat să intru în Ceasornicărie. Când am dat colțul pe lângă Poștă, l-am văzut în față pe domnul Podaru, măcelarul, înaintând cu pași largi. Legăna în mână un ceas Aradora din acela mare, deșteptător, cu două clopote rotunde în creștet, care te scoală din morți. N-a fost nevoie să încetinesc, căci într-o clipă a și intrat la Ceasornicărie, n-a avut cum să mă vadă. M-am dus până la Pâine, am intrat și mi-am cumpărat o ruladă cu gem, cam uscată, îmi trosnea în palmă ca o bucată de burete uitată la soare, apoi am mai mers un pic pe-acolo, prin spate, până la colțul următor. Am intrat în magazinul de chimicale, unde sunt și câteva rafturi cu papuci și haine de casă, m-am uitat la niște papuci de casă din păr de cămilă, frumoși, cu cataramă la gleznă, dar n-aveam atâția bani la mine și oricum s-a făcut prea cald pentru ei; am luat un săpun de rufe Cheia, fiindcă mi-am amintit că mi se terminase, apoi m-am întors, atentă să nu-mi iasă domnul Podaru în față. [...]

Drumul era liber. Măcelarul ori nu ieșise încă din Ceasornicărie, ori o luase pe partea cealaltă, prin față, pe la Poștă. M-am uitat ca din mers pe geamul Ceasornicăriei și am văzut că nu era nimeni înăuntru. Am împins cu umărul în ușă și am intrat. [...]

Dincolo de tejghea licărea o veioză aprinsă. Lumina ei decupa un con în penumbră și câteva raze se răsfărgeau dintr-un ceas mic și rotund, de damă, fără curea, așezat în centrul zonei de lucru asemenea unui artist stingher pe o scenă. [...] Cum de putea să fie atât de liniște aici? Doar la Sibiu, pășind din stradă în curțile bisericilor, mai simțisem liniștea asta, de parcă un tăiș invizibil separa categoric un spațiu de altul, strada cea agitată de locul de rugăciune care aparținea altei lumi. Am vrut să plec, însă exact când privirea dădea să mi se retragă dinspre ceasul auriu, în timp ce picioarele încă-mi rămăseseră ținutele locului, am văzut, nu știu cum, aproape simultan, și mâinile cu degete lungi ieșind din faldurile de întuneric și atingând delicat ceasul, dar și cartea așezată alături, cu cotorul în sus. *Cartea de nisip* era deschisă la primele pagini, semn că ceasornicarul tocmai începuse să o citească. Atunci, vocea din spatele degetelor albe, deja vag cunoscută, m-a întrebat: „Ați venit la reparat?”

Veronica D. Niculescu, *Toți copiii librăresei* (fragment)

Textul 2

Librăria *Șt. O. Iosif* este cea mai longevivă *casă a cărții* din Brașov și prima librărie privatizată din România. Anul acesta împlinește 33 de ani de când face parte din Grupul de firme Libris, însă cărțile îi acopereau rafturile cu mult înainte de 1991.

Visul Libris s-a născut în imaginația fetiței Ana Oniță, pe atunci o copilă care abia învăța să citească, în comuna Miheșu de Câmpie (jud. Mureș), care arăta exact așa cum vă imaginați că arătau locurile copilăriei. Cărțile au fost printre primele „jucării”, iar *Alice în Țara Minunilor* de Lewis Carroll are meritul de a fi cartea care a stat la baza visului Libris, după cum ne amintește Ana cu entuziasm și sensibilitate de fiecare dată când ne vorbește despre primele capitole din cartea noastră de povești Libris.

Fetița care credea în cărți a crescut, iar odată cu ea visul de a avea un colț de lectură a căpătat și mai multă putere. Dorința de a avea câteva rafturi s-a transformat în

dorința de a avea o întreagă librărie pe care să o poată împărtăși cu toți iubitorii de cărți. Iar în 1991, după Revoluție, într-o perioadă incertă și dezechilibrată din punct de vedere economic, Ana Oniță, împreună cu soțul ei, Virgil Oniță, a preluat librăria în care lucra. A reorganizat întreaga ofertă de carte, a găzduit sute de lansări, recitaluri și evenimente conexe, a integrat muzica în spațiul dedicat până atunci exclusiv literaturii și a depășit cu mult granițele imaginate. [...]

Trei decenii petrecute în lumea cărților ne-au învățat că orice carte îndrăgită de către cititorii ei are nevoie la un moment dat de o reeditare care să-i îmbrace mai bine paginile. Anul acesta am simțit că și povestea noastră are nevoie de o schimbare care să redea esența ADN-ului nostru de librar așa cum este el acum. Am decis că este nevoie de o nouă copertă și de câteva adăugiri printre pagini, în dragul nostru spațiu de pe Mureșenilor nr. 14 din Brașov, așa că ne-am dus acolo unde știm că poveștile au un final fericit și am început să scriem, să desenăm, să ne imaginăm și să visăm. Am creat împreună cu partenerii noștri un spațiu de basm în care toți iubitorii de carte pot răsfoi și se pot bucura de mirosul cărților și al ceaiurilor.

Reamenajarea librăriei a durat 6 luni, timp în care cititorii ne-au găsit în online, pe libris.ro, *Șt. O. Iosif* fiind singura locație fizică sub egida Libris din România. [...] Spațiul și-a păstrat structura deja cunoscută de către cititori, și anume, *Salonul Principal* de carte care găzduiește titlurile de beletristică în română și engleză, titlurile de dezvoltare personală, spiritualitate, parenting, cele pentru young adults și accesoriile. Mini-cititorii noștri își pot da frâu liber imaginației în *Atelierul de povești*, zonă dedicată lecturilor și cărților pentru copii între 0-8+ ani. *Laboratorul de idei* este salonul de la subsol care servește evenimentelor și întâlnirilor. Este spațiul în care invităm întotdeauna cititorii la discuții și dezbateri care au în comun cultura și cel care găzduiește titlurile de specialitate, de la medicină, la drept și carte școlară. 15.000 de titluri își așteaptă cititorii pe rafturile din *Șt. O. Iosif*, alături de alte sute de accesorii și ceaiuri pentru cei care doresc să facă din experiența lecturii un întreg ritual de Self-Care.

Fragment preluat de pe site-ul libris.ro

A.

1. Completează spațiile din enunțul următor, având în vedere informațiile din textul 2.
2 puncte

Profesia domnului Podaru este de _____, iar librăreasa îl vede intrând la _____.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

2 puncte

Librăreasa este nedumerită în legătură cu următorul aspect:

- a) de ce îi place lui Mutulică să spună bancuri;
- b) bărbatul știe ce cărți urmează să primească;
- c) domnul Podaru merge la ceasornicărie;
- d) la magazinul de chimicale se găsesc și haine de casă.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

2 puncte

„Visul *Libris* a pornit de la:

- a) pasiunea pentru carte;
- b) imaginea unui oraș;
- c) refacerea unei librării;
- d) un spațiu părăsit.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

2 puncte

Încăperea dedicată evenimentelor, la librăria „Șt. O. Iosif”, este:

- a) Salonul Principal;
- b) Atelierul de povești;
- c) Laboratorul de idei;
- d) holul clădirii renovate.

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

6 puncte

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Domnul Podaru este ceasornicar.		
Bărbatul necunoscut din librărie și ceasornicarul sunt una și aceeași persoană.		
Librăreasa cumpără <i>Cartea de nisip</i> .		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Ana Oniță a preluat librăria în care lucra.		
Pentru Ana Oniță, cărțile au fost primele jucării.		
Librăria <i>Șt. O. Iosif</i> este singura locație fizică sub egida <i>Libris</i> .		

6. Transcrie, din secvența următoare, două figuri de stil diferite, pe care le vei numi: „Am ieșit de după teighea și i-am tras volumul din raft. S-a bucurat ca un băiețel. Cu gesturi febrile, a scos banii direct din buzunar, așa cum fac de obicei tot copiii. I-au căzut pe jos niște monede. Le-a adunat continuând să vorbească: *Am căutat-o și ieri, dar n-am văzut-o. Era tot aici?. Era tot aici.*, am spus aproape deodată cu el, în timp ce reveneam la locul meu, ca să-i dau bonul și restul.”.

6 puncte

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text.
6 puncte

8. Crezi că perseverența este importantă pentru ca un om să-și ducă la bun sfârșit planurile? Motivează-ți răspunsul, în 50-100 de cuvinte, valorificând textul 2.
6 puncte

9. Asociază fragmentul din textul *Toți copiii librăresei*, de Veronica D. Niculescu, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50-100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.
6 puncte

d) derivare (1), compunere prin hipotaxă (2).

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sinonimele contextuale pentru cuvintele subliniate în enunțul: „Anul acesta am simțit (1) că și povestea noastră are nevoie de o schimbare (2) care să redea esența ADN-ului nostru de librar așa cum este el acum.” sunt, în ordine:

- a) am intuit (1), modificare (2);
- b) am perceput (1), transformare (2);
- c) am socotit (1), apariție (2);
- d) am ignorat (1), identitate (2).

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sunt în relație de omonimie cuvintele subliniate în secvențele din seria:

- a) „Mi s-a întâmplat ceva incredibil.”; E incredibilă atitudinea lui.
- b) „Mutulică rareori cumpără ceva.”; Merge rar în vizită la bunicii săi.
- c) „Mi-a spus sec că urmează și a plecat.”; Nucul a făcut un fruct sec.
- d) „Dar întâlnirea m-a amuzat”; S-a întristat la auzul veștilor despre ai săi.

5. Selectează, din secvența următoare, trei verbe la timpuri diferite ale modului indicativ, pe care le vei preciza:

6 puncte

„Am vrut să plec, însă exact când privirea dădea să mi se retragă dinspre ceasul auriu, în timp ce picioarele încă-mi rămăseseră ținute locului, am văzut, nu știu cum, aproape simultan, și mâinile cu degete lungi ieșind din faldurile de întuneric și atingând delicat ceasul, dar și cartea așezată alături, cu cotorul în sus.”

Verbul selectat	Timpul verbului selectat

6. Alcătuieste un enunț exclamativ în care substantivul „gleznă” să fie în cazul genitiv (1) și un enunț negativ, în care substantivul „librărie” să aibă funcția sintactică de circumstanțial de loc (2). 6 puncte

(1)

(2) _____

7. Transcrie pronumele relativ din secvența următoare, precizându-i cazul și funcția sintactică:

6 puncte

„Dorința de a avea câteva rafturi s-a transformat în dorința de a avea o întreagă librărie pe care să o poată împărți cu toți iubitorii de cărți.”

Pronumele relativ din secvența dată:

Funcția sintactică a pronumelui relativ transcris:

Cazul pronumelui relativ transcris:

8. Scrie, în spațiile libere, forma corectă a cuvintelor subliniate în următorul enunț, reprezentând mesajul unui proprietar de librărie pentru clienții săi fideli.

6 puncte

Preaiubiți/Prea-iubiți (1) oaspeți ai acestei librării/librări (2),

Din respect pentru dumniavoastră/dumneavoastră (3), vă invităm la aniversarea instituției a cărei/ai cărei (4) clienți fideli a-ți/ați (5) fost. Vă rămânem recunoscători pentru că ne-ați trecut pragul atâția ani și ne dorim ca la fiecare carte începute/începută (6) să vă amintiți de noi.

_____ (1) oaspeți ai acestei
_____ (2),

Din respect pentru _____ (3), vă invităm la
aniversarea instituției _____ (4) clienți fideli _____
(5) fost. Vă rămânem recunoscători pentru că ne-ați trecut pragul atâția ani și ne dorim
ca la fiecare carte _____ (6) să vă amintiți de noi.

